

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

Адреса: Federal 1 Apartment, 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Tel.: HENDERSON 4-0257 UHC: HENDERSON 5-8740

ПОКРАЩАЛИ ВИГЛЯДИ НА ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНУ ПРО ЗАКОРДОННУ ДОПОМОГУ

Вашингтон. — Після промови державного секретаря Доллеса перед сенатською комісією зовнішніх зв'язків, а який він з'ясував пропозицію урядом програму закордонної допомоги, як свого роду „національну аскурацію“ в обличчя нових соціальних економічних заходів на Далекому і Близькому Сході, як теж у Європі та в Африці, відбув ще окрему конференцію із провідниками Конгресу теж і президент Айсенгавер. Промову Доллеса прийняли члени сенатської комісії закордонних зв'язків досить критично, але ж не так негативно, як минулих років. Все ж таки члени комісії висловили багато сумнівів і застережень щодо запропонованого урядом асигнування 4.900.000.000 доларів на закордонну допомогу, особливо ж щодо висоти цієї суми, яка вносить 10 процентів всіх асигнованих у бюджеті витрат на національну оборону і яка на 1.400.000.000 доларів вища від ухвалення минулого року. Але ж настрої поправилися і вигляди на прийняття урядової пропозиції покращали під час конференції президента Айсенгавера з представниками демократичних і республіканських провідників Конгресу. Під час конференції досягнуто основного порозуміння між ними щодо висоти цієї суми.

МІКОЯН ІДЕ НА ПІДБИВ ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ

Буенос Айрес. — Совєтський віце-прем'єр і найвищий „спец“ від закордонної торгівлі, Анастас І. Микоян приїжджає до Аргентини з офіційними відвідинами до кількох південно-американських республік, щоб тут особисто переконати лідерів мрії Совєтів ввести заколот в південно-американську країну, щоб заповнити шкоду З'єднаним Державам на території самої Америки. Найпершим предметом совєтської політичної офензи є тепер Уругвай. Совєти змінили тепер свою попередню тактику — погрожувавши місцевим урядом комуністичним переворотом, чи ступинням захопленням влади. Підсилюючи всіми можливими способами місцеві комуністичні партії, вони все ж у першу чергу старалися використати антагонізми між господарським ґрунтом між даними республіками та ЗДА. Уругвай, як хліборобська експортна держава, невдоволені дуже з киданням З'єднаними Державами на світовий ринок харчових припасів, що їх ЗДА

СЕНАТОР БАРКЛІ, КОЛИШНІЙ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ, ПОМЕР, ВИГОЛОШУЮЧИ ПРОМОВУ

Лексінгтон, Ва. — Відомий американський політик, 78-літній сенатор Албін В. Барклі, що був віцепрезидентом ЗДА за президентури Трумана, помер на розрив серця під час промови до студентів Університету Вашингтона і Лі. Смерть настигла під час того, як Барклі вголос читав цитату з Біблії, що „я волів би бути слугою в домі Господа, як займати почесне місце в домі сильних цього світу“. Покійний був одним з найстаріших демократичних політиків і був активний ще з 1905 року. На вістку про його смерть президент Айсенгавер заявив, що він потрясений цією подією і згадуючи довгий реєстр громадської служби Барклі, підкреслює, що смерть його є великою втратою для американської нації. Віддаючи пошани Покійному, кол. президент Труман заявив, що З'єднені Держави Америки можуть бути горді з такого громадянина, як ним був Барклі. Дружина сен. Барклі, кол. пані Гедлі, що з нею він одружився в 1949 році, одержала десятки кондольовних телеграм і листів від Президента Айсенгавера, віцепрезидента Ніксона і інших членів уряду, від членів Конгресу та від десятків соток видатних осіб у ЗДА і закордоном.

ЗДА перестерігають комуністичну Польщу перед стосунками тиску на втікачів

Вашингтон. — Державний департамент ЗДА сповістив амбасадора комуністичної Польщі у Вашингтоні, щоб він та його урядовці припинили негайно започатковану ними і ведену з допомогою морального терору кампанію за поворотом втікачів до Польщі. У спеціальній ноті, врученій польському амбасадорові Ромуальдові Спавоському, державний департамент стверджує, що він має докази, що урядовці амбасадів відвідують колишніх польських громадян у ЗДА і з допомогою різних метод намагаються їх спонукати до повороту до Польщі. В ноті підкреслено, що чужокі місії у ЗДА мають право говорити з громадянами їхніх країн і так же само кожний мешканець ЗДА може виїхати добровільно туди, куди він бажає. Але ж вольові державний департамент попереджує, що всякі спроби тиску і впливу на втікачів, щоб вони

ДВІ УСПІШНІ СОЮЗОВІ ІМПРЕЗИ В ЙОНГСТАВНІ

Йонгтаун, Огайо. — Минулої суботи і неділі, 28 і 29 квітня, відбулися тут дві успішні союзові імпрези, які не залишилися без корисного впливу і на дальший розвиток „союзного та загальногромадського життя в цьому районі. Головною імпрезою було посвячення прапорів Братства св. Івана Христителя, 230-го Відділу УНСоюзу, одного із 5-ох Відділів УНС, у цій місцевості, попередженим кожними організаційними зборами цих та сусідніх Відділів УНС в суботу, 28-го квітня. Головний Уряд УНС репрезентував на обидвох імпрезах заступник головного предсідника адв. М. Пізнак з Нью Йорку, а участь в імпрезах взяли теж заступники гол. предс. Генерофа Жеребняк з Акрона і головний радий Дмитро Шмагала з Клівленда. Обидві імпрези відбулися в Українській Залі при Френкліні евеню.

Посвячення прапорів довершено вч. о. Іван Зрада з місцевої української католицької церкви св. Тройці. Церемонію проводив п. Михайло Мухинський, голова 230-го Відділу, а кумами були: п. Іосип Шульц і п. Іосиф Войтович, п. Керницький і п. Антонів та адв. Гулик і п. І. Кашуба. На посвяченні, між іншим, було 200 привітань, був гек посадник міста п. Кірван, члени стейтської легіслації та представники повіту і кандидати на різні місцеві, повітові і стейтські пости в найближчих виборах. Після посвячення відбулося прийняття бенкет, яке відкрив п. М. Мухинський та який, після проведеного вч. о. Зрадою благословення, покликав на товстастра адв. Петра Гулика, що проводив імпрезу. Посадник міста п. Кірван, що походить з польського роду, мовою своїх батьків гарячо вітає своїх співгромадян українського роду, закликаючи їх продовжувати свої національні традиції та висловлюючи впевненість, що вже недалеким той час, як усі

Рада Безпеки вислухас звіт про тижні Гаммершилда в наступному тижні

Об'єднані Нації. — Під кінець цього тижня генеральний секретар Об'єднаних Націй Даг Гаммершилд має прибути до Риму, де він виступить перед Радою Безпеки про теперішню ситуацію на ізраїльсько-арабському фронті і про шляхи своєї перемірної мілі. Рада Безпеки ймовірно збереться в наступному тижні для вислухання звіту Гаммершилда. За „азетними вістками, Гаммершилд вважає, що він не має часу на виконання цієї місії і тому може ще поїхати на Середній Схід. / травні голосування Ради Безпеки буде голосувальний делегат д-р Поза Врілей. Тим часом Гаммершилд, теревіши другу тур розмов з єгипетським прем'єром і міністром закордонних справ в Каїро, прибув знову до Єрусалиму на розмови з керівними державними діячами. Прем'єр Ізраїлю Бен Гуріон

Нація хоче перетворити НАТО в суцільну політичну спільноту

Лондон. — Організація Північно-Атлантичного пакту, яка об'єднала тепер 15 держав, повинна стати такою політичною спільнотою, в якій ніхто з її членів не міг би виступати в справах, що торкаються інших членів, без попереднього порозуміння і без згоди Ради НАТО — такий історичний зміст промови канадського міністра закордонних справ Пірсона, яку він виступив в понеділок 30 квітня на форумі товариства Англомовна Унія. Канадський міністр заявив, що НАТО перетворити в якийсь економічно-розподільний орган. Для цієї цілі існує окрема Організація для Європейської Економічної Кооперації, а також більшу роль у унітарній міжнародній економічній допомозі повинні відігравати Об'єднані

На Кубі заведено сувору пресову цензуру

Гавана. — Кубанський уряд встановив строгу цензуру всіх відомостей, що їх подається в крайовій пресі і радіо. Зокрема, не вільно подавати нічого про події в місцевості Мантанзас поза офіційним представленням. У тих подіях, які скоїлися в останню неділю 29 квітня, згинув 15 молодих повстанців і 4 воїнів. Всіх тих 15 юнаків похоронено вже в спільній могилі. Деяких не вдалося негайно ідентифікувати. У в'язнях, що всі вони належали до молодечої організації, яка прагнула засоби терору супроти уряду президента Батисти, який через військовий переворот прийшов в 1952 році до влади. Випущено на волю колишнього президента Карлоса Пріо Сокараса, в користь якого повстанці стали робити новий переворот. Зате йдуть пошукування за членами змови та переводяться численні арештування серед молоді.

АВСТРИЙСЬКИЙ РЕПАТРИАНТ ІЗ СОВЕТІВ ОПОВІДАЄ ПРО УКРАЇНСЬКУ ВИЗВОЛЬНУ БОРОТБУ

Пресова агенція Ройтера, а за нею багато пресових органів вільних країн, зокрема американська преса, подали інтересні твердження тільки що репатриованого із Совєтського Союзу, після одинадцяти років побуту там у полоні, б. австрійського воєнка Теодора Кріслатого про збройну боротьбу українських повстанців проти комуністично-москвської окупації їхньої батьківщини. Кріслатого, разом з іншими австрійськими полоненими, совєтські власті ніде несподівано передали австрійцям на австро-мадлярському кордоні в Раттердорф-Лібонт. Він потрап у совєтський полон у Польщі під час останньої війни, маючи всього 16 років. Два роки він працював у копальні вугілля в Сталіно, звідки йому пощастило втекти під час епідемії червоного тифу. Пору дала захист одна селянка, яка і сконтатувала його з українськими повстанцями, чотири з яких, озброєні в кулемети, але в цивільних одягах, зголосились до нього та завели його до своїх сховищ у лісі. Де Кріслатий зустрівся з відділом націоналістичних повстанців у силі 50 осіб. Під час дня пов-

ХРУЩОВ ГОВОРИТЬ ЗНОВУ ПРО „СПІВІСНУВАННЯ“ З АМЕРИКОЮ

ХВАЛИТЬ ПРОМОВУ ПРЕЗИДЕНТА. — ЗНОВУ ЛАС АНГЛІЙСЬКИХ СОЦІАЛІСТІВ

Москва. — Два совєтські „колективні диктатори“ вернулися з 10-денної візити в Лондоні, зазнавши на ліві в Москві ентузіастичного прийняття, зааранжованого і зорганізованого партійним апаратом. З Кенігсбергу (Калінінград), куди вони прибули в суботу на кружляку „Орджонікідзе“, вони приїхали в неділю літаком до Москви, де ждала на них ціла терзавно-партійна еліта на чолі з „президентом“ Ворошиловим і 10.000-на юрба. Ворошилов, Міколин, Молотов, Матенков, Жуков і Фурцева — розцілювалися з Булганіним і Хрущовим, після чого обидва диктатори вголосили промови. З тих промов більшу увагу притягувала промова Хрущова, який чомусь уважав за відповідне свій перший промовний крок в СРСР виконати для компліментів під адресою виступу президента Айсенгавера 21 квітня п. р. перед Американським Т-вом Тасописних Редакторів. „Ми не можемо погодитися з багатьма його твердженнями“, заявив Хрущов під адресою цієї Президентової промови — але водночас с в отій промові загато вартісний заяв про можливість припинити між З'єднаними Державами і Совєтським Союзом. Очевидно, Хрущов не міг відповісти собі, що водночас не нагадувати тих, які в протиположності до совєтської політики, „Нічого й говорити — заявив він — що не всі люди вдоволені ісправленням нашої політики, а між ними в першу чергу є деякі впливові американські групи в З'єднаних Державі, які не зацікавлені в полегшенні

За два роки СССР переганятиме ЗДА щодо летунської сили

Вашингтон. — Большевики розбудовують своє летунство таким темпом, що в рр. 1958-1960 воно буде чисельніше від американського летунства. Призав генерал Куртіс ЛеМей, шеф Стратегічного Летунського Командування. Він, як також генерал Іван МекКоннел, п л я н у в а л и й директором Стратегічного Летунського Командування, знавали на летунській підкомісії Сенату, занепокоєні вістками про відставання американського летунства в порівнянні з совєтським. Правда, генерал ЛеМей звернув увагу, що сили летунства не становить сама тільки кількість летунських машин, а ще й летунські бази, озброєння, здібність поставити летунству паливе, вишкіл летунського персоналу й дух летунства. В усьому цьому американське летунство перевищує летунство совєтське, але щодо самого числа машин, то совєтське летунство може перегнати американське. Названий генерал ствердив одверто, що ще 5 років тому З'єднані Держави могли легко виграти війну з Совєтами, без особливої шкоди для країни. Тепер чи в майбутньому Америка теж напевне виграс війну, яку большевики накиннули б їй, але це може статися тільки коштом великих і дуже важких утрат для американської країни і народу — твердив найбільш авторитетний в справі американського бойового летунства генерал. Він запевняв сенатську підкомісію, що американські військові чинники роблять все, щоб підняти бойову вартість летунства і зберегти над фактичну перевагу над Совєтами на цьому полі. Головою цієї підкомісії є сенатор Стюарт Саймінгтон, кол. секретар летунства за през. Трумана.

В АМЕРИЦІ

● Уряд Нікараги подав до відомо, що там відкрив змову на життя президента Сомоси. До такого плану приєднались два молоді нікарагійці, ув'язнені незабаром після того, як вони прибули з Мехіко.

● Представник ЗДА в ОН Генрі Кебот Лодж, юнвор, заявив, що в теперішній світовій ситуації З'єднені Держави Америки мусять розділяти частину своєї закордонної допомоги і через Об'єднані Держави кандидатами на президента Світового Союзу Кіффером за добути усіх шістнадцяти мандатів на демократичну конференцію.

● В Нью Йорку арештовано трох службовців відомої фармацевтичної фірми Е. Р. Скіпплі і Сіні за систематичну крадіжліа. Вони на протязі п'ятих літ вкрали ліків на суму 500.000 доларів.

● Роді Марціно, непереможений досі світовий чемпіон важкої ваги, у віці тільки 31 рік, відмовився від виступу на рингу. Роді Марціно, якого справжнє прізвище є Рокко Маркеджіно, італійського походження, проте народився в

В СВІТІ

● В Дамаску, столиці Сирії, військовий суд вдрігу засудив до розстрілу вісьмох підсудних, ескаржених за вбивство шефа штабу армії, полковника Адиана Малік'я рік тому. Перший виок смерті засудував вищий військовий суд, наказавши перевестись до однієї розправи.

● В Асмері, приготувалися до тріумфального святкування ювілею морської битви на Коралевому морі, яка відбулася 1-8 травня 1942 року і, закінчившись дошкучальною поразкою японців, загрожувала їм дорогою до Австралії. Тому, що в тій битві найбільшу роль відіграло американське летунство з авіаносців „Ентерпрайз“, австралійці маніфестуватимуть своїй вдячності і приймуть з З'єднаними Держави. На цю урочистість приїхав уже до Австралії генерал летунства Джеймс Дуглас, один із героїв другої світової війни, що працює тепер в американському промислі.

● Сигнет дістав від комуїстичної Польщі, очевидно з наказу з Москви, 4 мільйони вощині кораблі. Вони прибули до порту Александрія. Єгипетський уряд відмовився дати про це будь-якої інформації, крім ствердження,

що кораблі „закуплено“ у Польщі. Польська чи так совєтська залоза цих кораблів повернеться назад, залишивши кораблі під опікою єгипетських моряків.

● В Ненді, маленькому королівстві в Гімалайських горах, скінчилась одиорична жалоба по смертю в березні минулого року у Шіларі королі Трібубан. Протягом року в цій країні, що має 8.500.000 населення, не відбулося жадного весілля, а всі чоловічі голими собі голови. В середу 2-го травня відбулася коронація 36-річного князя померлого короля. Магенді. Коронацію перевели жерці Вішну за стародавнім церемоніалом. Це була перша коронація короля Ненді з участю чужинських гостей і туристів, бо до цієї чужинської вступ до столиці Катманду. На жаль, король Ненді не встиг відвідати нагороду до висоти \$10.000 за поміч у скопюванні визначних територій — самостійників. На жаль, англійці не мають щастя, бо кінські греки виявляють подивудну солідарність в осудженні своїх донощів, дарма що не всі вони схвалюють методи підпілья.

НАША КНИЖКА

На окремій картці в сьогоднішньому числі Видавництва і книгарня "Свобода" проголошують односторонній випуск книжок по відповідно знижених цінах. Було б помилково вважати це за звичайний і часто практикований "бизнес", бо й який бизнесом може бути випуск книжок за безцінь? Такі випуски звичайно практикується тоді, коли підприємство ліквідується і хоче побути, хоч би і з втраченою, нагородженого товару, який йому вже не потрібний. З Видавництвом і книгарнею "Свобода" справа представляється зовсім інакше, і випуск книжок має наскрізь культурні цілі: поведати окрему акцію популяризації книжки, майже занеженої в американських книжкових магазинах, розважати обставинах серед широкого нашого загалу, поширити цим аж надно скрупул наш книжковий ринок, промощуючи шлях новим, так дуже потрібним у нас виданням, і сприяти цим літературній творчості.

Українська книжка — одна з найбільш заведених і успішних ділянок життя нашої української спільноти в Америці. А вона ж така важлива й рішальна для нашого сучасного і майбутнього. Книжка можлива тільки тоді, коли вона має читача-покупця. Без цього, видавець не буде книжок публікувати, а без можливості публікації — хто ж буде братися за писання книжки? Коли б ми спробували як спільно проаналізувати книжкову справу серед нашого суспільства, то побачили б насправду сумний образ, зокрема, коли б порівняли його з загальноамериканським книжковим рухом. Саме в Америці це не найбільший у світі книжковий рух, не зважаючи на карколомний темп життя та на всі неймовірні можливості, "лінійної розваги" як от телевізії, радіо, кіно та ін. Америка публікує сотні книжок кожного дня у величезних тиражах, рідко коли можна побачити американця без книжки, журналу чи газети в руках. Тим часом у нас книжка — це, виходило б, зайва річ.

У нашій репрезентації перед американцями ми часто чванливішою мільйонною кількістю. Але як ми виглядали б і що сказали б, якби нас хтось спитав, у яких тиражах виходять наші часописи і, головне, наші книжки? Тираж наших книжок рідко коли перевищує дві тисячі, і з того велика частина припадає пороком на політичні книжки. Для прикладу наведемо деякі факти з власної практики.

Український Народний Союз і "Свобода" зараховують публікацію книжок до своїх головних завдань. Приблизно два десятки років ці інституції свідомо кладуть натиск на англійськомовні видання про Україну, її історію, культуру і змагання, вважаючи це за один з найбільш і найуспішніших вкладів у перемогу української справи і з цим в українській визвольній боротьбі. Понад десяток таких книг, вже опублікованих в американських видавництвах, коштували УН-Союзу і "Свободі" величезні суми, часто навіть безгадків про справжнього видавця, а саме книжки. Про партію і значення цих книг для української справи свідчать не тільки тисячі рецензій в американських виданнях, але й люття та вагість, з якою ті праці атакує червона Москва, як жадну ішу українську акцію у світовому світі. Вкладом грубих десятків тисяч доларів появляється в короткому часі коштом і старанням УН-Союзу та "Свободи" нові англійськомовні видання: монументальна Енциклопедія Українознавства, книга проф. Мейнінга про Гетьмана Мазепу та його добу і деякі інші важливі видання, про які ще передчасно згадувати.

Докладаючи до цих видань великі суми — УН-Союз і "Свобода" виконують свою місію, свій патріотичний обов'язок, і за ці великі суми, як кажуть, серце не болить. Але докладаючи подібні суми до видань українською мовою, обдаровуючи ними заможний загал наших громадян, було б вже навіть неетично. Тим часом наш загал, виходило б, цього бажав би, якщо взагалі залежить йому на книжки. Для прикладу згадаємо тільки видання УН-Союзом і високо оцінений фаховими рецензентами роман В. Барки "Рай". У його видання інвестовано добрих кілька тисяч доларів, але соромно признатись, що не зважаючи на все, не зважаючи на рекламу, досі за кілька років не розподано навіть однієї тисячі примірників цього твору.

Це є недомогання нашої спільноти, що гірко відбиваються на нашому культурному розвитку й культурній творчості. З цими недомоганнями треба нам усім боритись, треба докладати всіх зусиль, щоб книжкову ситуацію серед нашого загалу направити й поліпшити. Це є метою проголошеного сьогодні одностороннього випуску книжок з книгарні "Свободи". Перечитайте уважно список цих книжок, перевірте Вашу домашню бібліотеку і, закупивши відповідну кількість, дайте і свій вклад у боротьбу за українську книжку, українську духовність.

ПІДРИЗУВАННЯ СИЛИ АНГЛІЙ

Коли маси англійського народу поставилися насторожено проти московських готей Хрущова й Булганина, то це походило з врожденної англійської ворожості до тоталітаризму, та ще й у такій брутальній і кривавій формі, як більшовизм. Коли ж Іден вся англійська преса дбайливо оминала всякі позначки жорстокості, які виходили з лоза межі вичлнності господарстві супроти запрошених гостей, то робили це тому, що вони свідомі дієвої політики Москви і дієвості цієї політики: довести до банкрутства, до повної господарської, а за тим і політичної руйни Англії, злікувати її великодержавницьку позицію керівного центру Бритійського Коммонвелту і стягнути до ролі стисненого на одному острові народу, залежного від зовнішніх господарських ринків. Бо коли остаточно цілком московському комунізму з популяризації всього світу з співанням єдиного диспозиційного центру в Москві, то одним із найперших засобів для осмінення цієї цілі є підризування англійської потуги. Довести Англію до економічного банкрутства здається Москві легкою справою, як перетворити комунізацію Франції чи Італії при допомозі місцевих комуністичних партій, чи "інтернаціоналізації". Німеччина, або й навіть Скандинавія, і тому головний наступ, головна енергія Москви скеровані тепер якраз на те, щоб відірвати Англію від тих джерел спротиву, без яких англійський промисел мусів би або зредукувати продукцію, або — купуючи сировину по ринкових цінах — працювати з такими великими коштами, що весь його експорт заламався б.

Тому неспокій, підтримуваний Сосистами на Середньому Сході, має на цілі стримати довіз нафти до Англії і міжнародних ринків збуту, контролювання Англією. 70% ропи, яку Англія використовує для свого промислу або для експорту, походить з Середнього Сходу. Англійські компанії мають контроль над 30% нафти в тому середньо-східному обширі, який охоплює дві третини нафтових резервів усього світу. З 60% тих нафтових резервів, що ними розпоряджаються З'єднені Держави, частина йде також до Англії. З поступом добування нафти на Середньому Сході, Англія розбудовує свої нафтопереробні заводи. Але водночас вона мусить поширювати ринки збуту тієї нафти у світі. З тієї торгівлі нафтою Англія одержує річно \$3,600,000,000 гривень або замінними товарами. Продаж зброї арабам формально Чехословаччиною, а фактично Москвою, не є зверненням проти Ізраїлю, бо ця маленька держава не становить для СССР ніякої небезпеки. Але у війні арабського світу проти Ізраїлю можуть бути пошкоджені нафтопротоки до Середземного моря і припинений корабельний рух на Суецькому каналі, зокрема англійських танкерів з ропою із Середнього Сходу. Водночас, підсилюючи арабський націоналізм, Москва підтримує гасло "геть з ан-

глійцями", підюжуючи мхаммеданські держави, щоб вони взяли всі свої природні багатства — передусім нафту — „у власні руки". Москва знає дуже добре, що ні одна з середньо-східних держав, включно з Іраном, не встиг зробити цього, не маючи подостатком ані відповідних вивантажувальних рафінерій, ані збірників, шляхів, нафтопроводів і кораблів, ані навіть техніків та фахівців, щоб самостійно зрудувати таким могутнім промислом. Уся ця пропаганда обрахована тільки на те, щоб зорити заколот, псувати англійську атмосферу праці і примушувати її платити що раз вищі ціни за свої нафтові концесії.

Ця сама цілі присаїчу Москві у підтримуваних гірських агітаторами і зброєю — на посередництвом комуністичного Китаю — партизанської війни на Малайському півострові. Це тільки формально малайські комуністи борються за свою свободу і м'я ідеалу політичного самовизначення, а фактично боротьба Москва проти Англії, щоб позбавити її малайських і цини. Бо малайська гума є найбільшю позицією з англійської торгівлі гумою, що річно приносить Англії 350,000,000 дол. Комуністичні партизани програли війну. Перемоги антикомуністичні малайські самостійники, які жегнути згоду від Англії на державну самостійність від 1957 року. Але тамашні комуністи — підтримували від потугою Пейпінгу і Москви — вже тепер приготувалися до ступеневого перетворення влади в Сінгапурі, морських воротях до Малайї, покладаючи надію на те, що сінгапурські наїгаї, які становлять 85% мешканців цього великого торгового міста, насичені комуністами, допоможуть стати до влади в Індонезії. Водночас Сосисти грають на зупинити так званого стерлінгового і доларового світового обігу, утримуючи свій оборот стерлінговою валютою зобов'язує на терені всіх членів Бритійського Коммонвелту. Комуністи намагаються занархизувати той терен, використовуючи факт, що частина членів Коммонвелту — це недавні колонії Англії, які все ще є країнами економічно мало розвиненими і тому чулими як на пункті своєї самостійності, так і на пункті обіцянок економічної допомоги.

Тому англійські політики і господарники знають, що всі усмішки хрущових і булганіних — фальшиві, бо за ними криється погубна для Англії робота. Англії, як купці, раді б дійти до якогось „модусу вивідки" з такими гіршими і підступним вчорашнім воєнним союзником, а насправді постійним ворогом. Лондонська візита Хрущова й Булганина, мабуть, поглинула враження англійців, що „модус вивідки" з більшовиками можливий тільки на такій базі, який був би для них вицінений.

„СОВЕТИ ПІДГОТОВЛЯЮТЬ АГРЕСІЮ"

Мюнхен. — (опт). Тут відбулася пресова конференція влаштована російською емігрантською організацією ЦО-ПЕ (Центральне об'єднання післявоєнних емігрантів в СССР), на якій численні зібрані німецький і чужинецький пресі представлений був один з найновіших утікачів з совєтської зони Німеччини — літтенант розвідної служби совєтської армії — Іван Євчиніков, що 5 грудня 1955 року перейшов на цей бік.

Двадцятишестилітній перемічник, працював від початку 1954 р. до грудня 1955 року у відділі розвідки служби, у т. зв. другій секції соєтського генерального штабу в Східній Німеччині. Вишкелений розвідчик-радист він був придільний до служби підслухів недалеко Берліну.

Народженець Сибіру, Євчиніков втратив батька, який загинув, коли йому було 10 років, що в 1933 р. під час колективізації його заарештовано, а згодом розстріляно. В 1936 р. померла його мати, і від того часу він жив у сирітстві, згодом, як

Товарний турботи з робітниками в тому обширі почали чинити від часу, коли повили там комуністичні агітатори й комуністична література. Ясно, що Москві загрожує не на поліпшення соціальних умовин автохтонних робітників, а на псуванні інтересів Англії. І всі кампанії Совєтів проти Багдадського пакту з підбурюванням арабського світу проти цього пакту, що його очолює Англія, має на цілі виключити підірвати впливи й значення Англії в тому терені, як відборця її перероблювачів ірвітів. І коли Хрущов та Булганін під час своїх відвідань на півдні Азії нацькували Індію проти Пакистану, а до Пакистану вислали потім Мікояна з „примирельною" візитою, то робили вони це тільки тому, щоб підірвати Англії її добрий ринок закупки „дакшанської" юти. Водночас Совєти грають на зупинити так званого стерлінгового і доларового світового обігу, утримуючи свій оборот стерлінговою валютою зобов'язує на терені всіх членів Бритійського Коммонвелту. Комуністи намагаються занархизувати той терен, використовуючи факт, що частина членів Коммонвелту — це недавні колонії Англії, які все ще є країнами економічно мало розвиненими і тому чулими як на пункті своєї самостійності, так і на пункті обіцянок економічної допомоги.

Тому англійські політики і господарники знають, що всі усмішки хрущових і булганіних — фальшиві, бо за ними криється погубна для Англії робота. Англії, як купці, раді б дійти до якогось „модусу вивідки" з такими гіршими і підступним вчорашнім воєнним союзником, а насправді постійним ворогом. Лондонська візита Хрущова й Булганина, мабуть, поглинула враження англійців, що „модус вивідки" з більшовиками можливий тільки на такій базі, який був би для них вицінений.

Тому англійські політики і господарники знають, що всі усмішки хрущових і булганіних — фальшиві, бо за ними криється погубна для Англії робота. Англії, як купці, раді б дійти до якогось „модусу вивідки" з такими гіршими і підступним вчорашнім воєнним союзником, а насправді постійним ворогом. Лондонська візита Хрущова й Булганина, мабуть, поглинула враження англійців, що „модус вивідки" з більшовиками можливий тільки на такій базі, який був би для них вицінений.

Тому англійські політики і господарники знають, що всі усмішки хрущових і булганіних — фальшиві, бо за ними криється погубна для Англії робота. Англії, як купці, раді б дійти до якогось „модусу вивідки" з такими гіршими і підступним вчорашнім воєнним союзником, а насправді постійним ворогом. Лондонська візита Хрущова й Булганина, мабуть, поглинула враження англійців, що „модус вивідки" з більшовиками можливий тільки на такій базі, який був би для них вицінений.

Тому англійські політики і господарники знають, що всі усмішки хрущових і булганіних — фальшиві, бо за ними криється погубна для Англії робота. Англії, як купці, раді б дійти до якогось „модусу вивідки" з такими гіршими і підступним вчорашнім воєнним союзником, а насправді постійним ворогом. Лондонська візита Хрущова й Булганина, мабуть, поглинула враження англійців, що „модус вивідки" з більшовиками можливий тільки на такій базі, який був би для них вицінений.

Ол. Миколайський

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ЗДА У ЗМАГАННІ

Відомий економіст Л. Г. Кейсерлінг остерігас федеральну адміністрацію, а головне секретаря Бенсона проти кардинальних помилок в сільському господарстві, бо вороги ЗДА роблять усе можливе, щоб захитати бо-дай одну з ділянок економіки ЗДА і таким чином викликати у населення недовіру до свого проволу. Кейсерлінг заявляє, що Бенсон, зі своїм оточенням хоче зіпсувати і третью категорію сільськогосподарської продукції, а на їх місце поставити трест-фарми, які під кожним оглядом є шкідливими.

Щоб не оперувати пустими фразами, подамо цифрові підсумки, які дадуть деяке уявлення про теперішній стан родинних фарм.

Від 1930 до 1954 року сільськогосподарська продукція ЗДА підвищилася на 46%. У тому ж часі людська робітня сила на фармах зменшилася на 38%, тобто з 10,5 мільйонів фермерських робітників упала до 6,5. Цю роботу силу заступили сільськогосподарські машини. Отже, тепер у сільському господарстві працює лише 10% робітників із загального числа робітників у ЗДА. Але, не зважаючи на такі корисні умови праці у сільському господарстві, рентабельність його дуже низька. Брутто-дохід фермерів у 1952 р. дійшов до 16,7 мільярдів доларів. Останні статистичні дані вказують, що цей дохід у 1955 р. зменшився до 10,3 мільярдів, або на 38%.

Коли з кожного долара, що його видає споживач на закуп харчів, 56 центів припадає на їх переробку, посередництво у продажі і транспорт фермерів залишається проблематично 44 центів, з чого видає він 30 центів на амортизацію машин, бензин, штучні погної і ін. Фактично ж фермерів залишається чистого зиску 14 центів за його працю і дальші інвестиції. В додатку ціни на сільськогосподарські продукти піднялися від 1949 до 1953 року на 29%, а споживчі товари подорожчали за той са-

сказав, що в нашім, протинному комуністичному. Тоді як фахово-військової заподання Овчиннікова, зокрема його твердження про перевищення совєтської армії у двох агресивності, були цілком і видно було, що в пів матерії він може сказати багато (до речі, на конференції про це він подав тільки натяки), політично він не виходив поза загальники, що їх або сам собі завоює за три місяці перебування на Заході або йому присвоїли. В усякому разі, вже саме його твердження про підготовку Совєтами превентивної війни і про цілком конкретні кроки, зроблені армією в цьому напрямі (зміна поштових номерів, герерупування частин і ін.), заслуговують, зокрема в теперішній час пошесті коєкстенційної недовіри, шукання, Овчинніков тільки на пильну увагу.

сказав, що в нашім, протинному комуністичному. Тоді як фахово-військової заподання Овчиннікова, зокрема його твердження про перевищення совєтської армії у двох агресивності, були цілком і видно було, що в пів матерії він може сказати багато (до речі, на конференції про це він подав тільки натяки), політично він не виходив поза загальники, що їх або сам собі завоює за три місяці перебування на Заході або йому присвоїли. В усякому разі, вже саме його твердження про підготовку Совєтами превентивної війни і про цілком конкретні кроки, зроблені армією в цьому напрямі (зміна поштових номерів, герерупування частин і ін.), заслуговують, зокрема в теперішній час пошесті коєкстенційної недовіри, шукання, Овчинніков тільки на пильну увагу.

сказав, що в нашім, протинному комуністичному. Тоді як фахово-військової заподання Овчиннікова, зокрема його твердження про перевищення совєтської армії у двох агресивності, були цілком і видно було, що в пів матерії він може сказати багато (до речі, на конференції про це він подав тільки натяки), політично він не виходив поза загальники, що їх або сам собі завоює за три місяці перебування на Заході або йому присвоїли. В усякому разі, вже саме його твердження про підготовку Совєтами превентивної війни і про цілком конкретні кроки, зроблені армією в цьому напрямі (зміна поштових номерів, герерупування частин і ін.), заслуговують, зокрема в теперішній час пошесті коєкстенційної недовіри, шукання, Овчинніков тільки на пильну увагу.

сказав, що в нашім, протинному комуністичному. Тоді як фахово-військової заподання Овчиннікова, зокрема його твердження про перевищення совєтської армії у двох агресивності, були цілком і видно було, що в пів матерії він може сказати багато (до речі, на конференції про це він подав тільки натяки), політично він не виходив поза загальники, що їх або сам собі завоює за три місяці перебування на Заході або йому присвоїли. В усякому разі, вже саме його твердження про підготовку Совєтами превентивної війни і про цілком конкретні кроки, зроблені армією в цьому напрямі (зміна поштових номерів, герерупування частин і ін.), заслуговують, зокрема в теперішній час пошесті коєкстенційної недовіри, шукання, Овчинніков тільки на пильну увагу.

сказав, що в нашім, протинному комуністичному. Тоді як фахово-військової заподання Овчиннікова, зокрема його твердження про перевищення совєтської армії у двох агресивності, були цілком і видно було, що в пів матерії він може сказати багато (до речі, на конференції про це він подав тільки натяки), політично він не виходив поза загальники, що їх або сам собі завоює за три місяці перебування на Заході або йому присвоїли. В усякому разі, вже саме його твердження про підготовку Совєтами превентивної війни і про цілком конкретні кроки, зроблені армією в цьому напрямі (зміна поштових номерів, герерупування частин і ін.), заслуговують, зокрема в теперішній час пошесті коєкстенційної недовіри, шукання, Овчинніков тільки на пильну увагу.

ХРИСТІ АЛЧЕВСЬКА

Наталія Дорошенко-Савченко
ДМИТРО ІВАНОВИЧ ДОРОШЕНКО
(3 нагоди 5-річчя смерті)

(4)

Через Київ почали проходити поїзди з арештованими галичинами і інтелігентами, селянами й зупинялися неадовго на залізничній станції. Перша проїжджала про це п. Наталія Дорошенко. Далі пані почали пильнувати і доносили Дмитрові Івановичеві про ті поїзди. Він поспішав негайно організувати допомогу їм, одяжку, чим міг і сам приїждив на двірці або доглянути за справедливим розподілом. Із засланців Дмитро Іванович проводив кореспонденцію і їм висилали допомогу грошми тощо. А вліті 1916 р. з доручення „Общества" виїздила до Сибіру Стариця-Чернявська відвідати засланців та передати їм допомогу.

Крім гуманітарної допомоги окупованому краю, Дмитро Іванович робив різні заходи, аби полегшити долю Галичини. Він возив туди кореспондентів вільнових столярів, членів державної Думи, сенаторів, журналістів та інших. Оповідав їм про історію страждань і боротьбу галицького населення з поляками та як тяжко здобули галичани свої культурні надбання і як генерал-губернатор Бобринський знищив усе одним розчерком пера та провів усіх підвезти питання в Петербурзі про полегшення долі українського народу в Галичині.

Його дружина згадує так у своїх споминах: „Пригадуючи тепер працю Дмитра Івановича для галицьких українців, я дивуюся, де в нього бралися стільки сили,

енергії, нерви і видержки, бо справ він не більше 3-4 години на добу. Після нічних засідань, він часто писав доклади все про Галичину до конгресів, з'їздів уповноважених, що відбувалися в Москві або в Петербурзі".

Революція 1917 р. принесла Дмитра Івановича Дорошенка на високі щаблі політичної діяльності. І він цілком надавався для такої ролі. Високоосвічений, розумний, тактовний, добре вихований, гарний організатор — мав уважувати до всіх, без огляду на національність. Ось як він сам висловлюється про це: „мій погляд такий, що в завоюванні країни треба старатися бути до населення країни, ніж були ті, у кого цей край завоюваний і я буду вести політику справедливості, звичайно, віддаватиму перевагу українцям, бо вони були найбільш утисканими".

Як і треба було сподіватися знову поспішали доноси, інсинуації до військового командування. Як пізніше довідався Дмитро Іванович, ген. Брусілов, командуючий Південно-Західним фронтом —

на посаду обласного комісара Галичини й Буковини, з правами військового генерал-губернатора. Очевидно на цьому заважала його попередня діяльність. І він пірнув у вир політичної роботи для дорогих його серцю земель: Галичини й Буковини. Вся його дорога на цьому становилася була усіяна тернами. Йому, як українцеві, значимо найдорожче було українське населення, однак, як високий начальник краю, він ставився бути справедливим до всіх, без огляду на національність. Ось як він сам висловлюється про це: „мій погляд такий, що в завоюванні країни треба старатися бути до населення країни, ніж були ті, у кого цей край завоюваний і я буду вести політику справедливості, звичайно, віддаватиму перевагу українцям, бо вони були найбільш утисканими".

Як і треба було сподіватися знову поспішали доноси, інсинуації до військового командування. Як пізніше довідався Дмитро Іванович, ген. Брусілов, командуючий Південно-Західним фронтом —

терен праці Дмитра Івановича, — настановив за ним секретний нагляд. На сцену знову вплинув відомий вже Героєвський. Довелося Дмитрові Івановичеві звернутися за допомогою до самого Керенського. З ним Дмитро Іванович був знайомий вже, чи не з часів, коли був якийсь час ще до революції секретарем органу української фракції Державної Думи — „Українського Вісника". Врешті довелося арештувати доносчика Героєвського, аби мати спокої.

І тільки Дмитро Іванович почав виконувати свої нові обов'язки, він зразу ж послав телеграму до російського Тимчасового Уряду, з проханням негайно звільнити Дмитрополита Андрія Шептицького. Наслідком цього Дмитрополита швидко звільнили і він проїздив, між іншим, по дорозі до Львова через Київ. Тут він несподівано для Дорошенків загогав до них. Наталія Михайлівна оповідає, що Дмитрополит з'явився до них із цілим снопом ладних троїть і гаряче дякував Дмитрові Івановичеві

за заходи про його звільнення. Згодом Дмитро Іванович поробив заходи, щоб звільнили всіх закладників та заручились безневинних людей до Сибіру. В цій справі він особисто їздив до Керенського. Багато труднощів натрапив новий комісар, як насправді, генерал-губернатор — українців у своїй роботі. Він укріплював адміністрацію, призначував губернаторів-українців. Не гаючи, поїздки кріва, зачнені за часів російського ген. губернатора Бобринського українські школи, „Прогрес" та інші установи. Енергійний і незатямний вплив кипучої діяльності це й у відбудові знищеного війною краю та забезпечення населення від голоду. Все це не подобалося полякам і москвофілам і праця Дмитра Івановича була сповнена безперервною боротьбою з усіма цими темними силами. Зате населення без різниці народності відчувало в ньому доброго і справедливого зверхника й коли він залишав Чернівець, до нього прибули депутати з

подякою не тільки від українців, а й від поляків, румунів, жидів і німців. Дмитро Іванович щасливо поспішав прикмети видатного політика і славного вченого історика. М'який і лагідний в поведінці з людьми, чарував їх простим, сердечним ставленням. Добрий ораторський талант робив його лекції надзвичайно цікавими і це притягало до його викладацької сили слухачів.

Був професором кількох університетів, за чергою: в 1919 р. весною викладав у Кам'янці Подільському курс історії, далі вже на еміграції у Варшаві, Празі в українському університеті й чеському, куди запросив його особисто президент Масарик, в Мюнхені, Відні, Женеві, Берліні, де в останньому був ще директором Наукового Інституту, нарешті був теж членом-кореспондентом високої школи слов'янських наук при Лондонському університеті. За своєю науковій заслугі одержав почесний докторат і був обраний президентом Української Вільної Академії Наук. На цьому становищі й

номер. Пого розорив запрошували читати доповіді на різних імпрезах, святах тощо. Його наукова робота придбала йому широку славу не тільки в українському вченому світі, а й у чужинському. Він зробив багато для ознайомлення української еміграції й широких чужоземних кіл Європи й Америки з історією України та її боротьбою за визволення. Сміло можна сказати, що на еміграції він зробив найбільше за всіх для ознайомлення Заходу з українською проблемою. Його статті розсіяні не тільки по українських газетах, а писав багато й на чужих мовах.

Тяжкі емігрантські обставини не залямали його. Не кивав писати ні при яких несприятливих умовах. І з-під його пера тільки на еміграції вийшло понад 500 праць. З того треба уважати найбільш цінними: „Нарис історії України" (2 томи), „Слов'янський світ в його минулому і сучасному" (3 томи), „Огляд історії української держави" (Закінчення на стор. 6-й)

КОРИСТАЙТЕ 3 НАГОДИ І ЗАМОВЛЯЙТЕ КНИЖКИ!

O. Box 346 Jersey City 3, N.

Антін Малоца

СПОГАДИ З РІДНОГО КРАЮ

Побував я на висвітлюванні фільмів „Галичина“ і „Гуцульщина“, в неділю 15 квітня, як за

на ц. р. в Джерзі Сіті і „Бескрупулів“, як за хлоп'ячості, залишивши ще й на другий сеанс, щоб ще раз та все побачити та й своїм дітям показати знайомі місця, типичні речі, таких напевно людей та давні звичаї. Діти багато дечого вже знають зі споминів-розмов дома, зі школи українознавства. Пласту і „Веселки“, але так як їм уявляти собі, як те все виглядало насправді. І от побачили живих, полукіпів, поля, молочення цинами, жорна, терлиці, прання на річці, купання коней, свачення пасок, похороми з голосінням, весілля, музики, хати і села і т. д. Все те дає образний зміст поняттям, що досі були тільки словами — абстрактними звуками. Все показане в фільмах для нас, старших, пригадує лише дрібеньку частину того, що ми пережили, знали і бачили. Великий жаль, що дітям можемо показати так мало і то в екранній лише формі документального репортажу.

Записки про мистецтво

Та не вимагаймо від згаданих фільмів того, чого там немає і не може бути. Стали між нами вимога т. зв. високої якості, великого мистецтва (літератури і т. д.), що імпонувало б світові, це надто вже настирлива мотивація наших естетичних оцінок явищ мистецтва, музичних, літературних і навіть наукової діяльності. Ми привикли і справжні репрезентативні пропагандистські успіхи так, що нас задовольняє звичайно лише те, що робить враження на т. зв. чування, без уваги на те, чи він наявний чи урочний, компетентний чи ні. Це значить, що домінує переживання, а не розуміння. Переживання, це типичне, як Шевченко казав, „що німець скаже“, ставлення настільки стало паянним, що майже витіснило воно всякі автентичні персональні зворушення і переживання не лише естетичні, але й просто людські взагалі. Оце на наших очах відмирає слава народна, пісня, що була невід'ємною частиною самого життя. Хористи національних і репрезентативних хорів не люблять і не вміють заспівати для себе самих; для розваги, для співу задля співання, а з пісень знають в найкращих випадках одну-дві строфики. Западають аматорські театральні гуртки, що від них починалося національне відродження до першої світової війни, від них починалася всяка громадсько-організаційна праця по війнах, змін та катастроф.

Далі мова перш кроки в тих справах не йде, та й тих кроків робиться все менше. А без всіх отих безпретентивних гуртків, а ще більше без автентичної особистості широкості, до великого мистецтва і мистецької еліти, здобної тек і назовні репрезентувати нас, не тільки не ближче, а такі все далі.

Постараймося вчутися в процес постановки фільму — нап. „Галичина“. Він же був роблений емігрантом (з-перед першої світової війни п. Іваном Яценієм) зараз по війні та й задуманий як ностальгічно-документарний. В нього попало в першу чергу те, що мало промовити до тодішньої української еміграції у ЗДА. Той образ етнографічного побуту з характерними нотками злиднів та турбот відповідав понині про рідні землі в пам'яті тих людей. Але й різкий контраст, ті зміни на краше, що почали відбуватися в житті села і міста, теж задокументовані. Очевидно, теперішній емігрант, який мав нагоду побувати на рідних землях, пробував би ще інше побачити око камери. Не без того, що те що інше було би „важким для нього, а іншим для людей на місцях. Якби навіть поведлося зробити щось подібне на найбільш сучасному технічному і мистецькому рівні, то по двадцяти-тридцяти літ так і такі фільми стали б історичним документом, як „Галичина“ і „Гуцульщина“ і могли б теж стрітнутися з повчальною критикою технічної та мистецької відсталості. Тому тривалої вартості в цих фільмах, як і всяких подібних майбутніх, треба шукати в чомусь іншому.

Високо чуттєві та мистецькі моменти в згаданих фільмах є, лише виступають найчастіше в не безпосередній формі. Треба до них підходити так, як критики і знавці підходять до рисунків старих майстрів, роблячи виключно для себе, що їх тепер залюбки виставляють галерії та музеї. Так, як дивимося на шкідливі саме своїми недоговореннями і натяками. І так, як підходимо до примітиву в модерному мистецтві. Одні образи показані в фільмах за допомогою нас самих предметом, показаним на екрані, без уваги на якість фільмування, нам лише жаль, що вони так скоро проминають. Другі за допомогою екранних експресивно-образних скопеленнями, дабрманом це лише мотани без акції. Увага творить і підкажує, як то чудові драматичні, трагічні, ліричні чи комічні дії можна б вивести і вичарувати на тлі тих показаних (або й інших непоказаних, а вами запам'ятаних) місць, сіл, піль, сіл, гір та рік. Говорю про це не для жально за минулом і докору тим, що хоч мало, але щось робили.

Скажімо собі ясно, що багато дечого не роблено в нас не так через матеріальну бідність, як таки через певну духову, делікатну качуку, оцінює. Все оте зичине і буденне довкілля ми сприймали як тривалу, незмінну, набридлу даність, причетність, не важку і неварту уваження в слові, картині, портреті, фотографії і кінофільмі. Доба етнографів, мовляв, проминула, етнографізм лають ще й досі, чи треба чи не треба. Шойно досвід довшого часу та еміграція дають нагоду усвідомити собі, що все минуле життя, це були цікаві і дуже мігніливі історичні процеси.

Ось, крім директора Національного Музею у Львові І. Свєдиченка, не маємо інших хоч би і принагідно скопелених кадрів з життя діячів і постатей тих часів. Ось і П. Стадник, Рубач і театр, що позують, як до звичайної групової знімки. Ажже ці самі актори на сцені фільмування самі, як зразок театральної гри, театр на фільмі — ось що було би сьогодні важливе і цікаве. Так хотілося б побачити Барвінського, Людкевича, Кудрика, Нижанківського і інших музик. Цікаво чи багато залишилося на фільмі по Блавацьким? Чи подобає хто тепер про Гіряка? Таких речей, можливих серед нас, сьогодні не робиться досить і систематично частіше з фальшивою скромністю

Микола Кокольський

СТИХІЯ РІДНОЇ ЗЕМЛІ

(З недрукованої по смерті спадщини)

Ой, та могутня ж вона, та сила рідного чорнозему, коли він родить „закх дітей як Кесня! Не та тендітна, сентиментальна Гуцулка з українського танго, до якої скрипки тужливі мелодії виводять, ні — то здорова, повновіда, повна життєвої енергії, сільська дівчина Кесня.

Якби не буревій війни, що струє українською землею життя Кесні було б пішло старим, освіченим традицією — шляхом. Під оком батька-матері була б вона заправлялася до майбутнього кожної сільської дівчини, до званих господині і матері.

Згодом сільські свашки були би висватали її за котрогось із газдівських синів, якому прийшла пора закладати власне гніздо.

Кесня була б завела власне господарство, помагаючи чоловікові в його праці в полі, в неділю виспівувала (в дерев'яній церкві) „Господи помилуй“, ходила десь-колись на родинні оці — полатувати на весіллі, полатувати на похороні, покумувати на хрестинах і приводила (на світ діти. Але прийшла війна і перекреслила старий, впертий шлях селянського життя. З дебрів, нетр та урочини германської землі вийшов, під гуркіт громів, старий хмурий Вован і погнав свої полчища здобувати свій і нести йому новий лад германської надлюдності, лад, в якому найвищим моральним законом був твердий, узурпований кулак. Завойовник викреслює мечем нові життєві шляхи; один для жінок виборців — панів і другий для холопів — рабів, що мали панам служити. Шлях визначив він і для дітей української землі. Завойовник оцінив як слід робочу силу в Кесні і згідно зі своїм моральним законом вибрав її з рідного чорнозему та й після в невідомо германську землю помагаючи будувати тисячолітній Райх.

Казав їй дойти баверські корони та плекати молодих німчуків, майбутніх завоювальників світу. І Кесня працювала щиро і совісно. Крутий душею вона не вміла. А бавер лічив придбані працею його невіддільні гроші.

Та в твердій, загартованій важкою працею душі Кесні болоче скиміла незагоєна рана. Між душею людини і зем-

одних або переборщених амбіцій на „великий чистий фільм“ у других.

Заслуга української фільмової служби „Калина“, п. Яценію, п. Новака, п. Софрона Федева і всіх причасних до цього діла в тому, що вони безпретентивно, але серйозно роблять прості речі та експериментують, так сказати б, від підставових елементів фільмування. Це дає речі, що мають свою окрему рацію існування та спеціальну вартість, незалежну від високіх теорій та низьких фінансів. Не сумніваюся, що з часом доб'ються інших пошито невикористаних можливостей, та й на нормальний мистецький фільм теж прийде своя черга. Покищо такі фільми, як „Галичина“ і „Гуцульщина“, не лише мають чуттєве та виховне значення, але повинні всою, де їх показується, збуджувати зацікавлення збуджувати українського фільму у формах і засягах доступних для багатьох. Фільми ці треба кожному побачити.

лею, з якої вона виходить, існує тісний духовий зв'язок: Дитина приходить з ним на світ. Росте дитина і міцніє зв'язок і все більше зростає її любов до всього, що зв'язане з рідною землею. Цей зв'язок — це колективні пісні, насичені тихою, ніжною материнською любов'ю, то чарівна казка юних днів, то краса рідних піль, де хліби закопчені волошками, маками й рум'янками — хвилюють золотю хвилю, то всі радощі і смутки рідної країни. Кесня — дитина села, якій чужі були міські веселощі й розваги, була тим сильніше прив'язана до рідного чорнозему. І тим боліше відчувала зривання цього зв'язку.

Пройшло кілька брудючих, галасливих гітлерівських років і розсипався під молотними ударами союзної сили — тисячлітній Райх — його ідеологію. Невдалий невольник заговорили мовою великої людини. Тільки потім великою з цього не було. Поворот додому, до рідних піль був для них і далі замкнений. Іх же зайняв „визвольник“ з азійських степів з таким же ярмом, тільки покращеним на червоно.

Стогнала поневолена земля і кривилася смугою. Чорна безнадія стала сітяти відчай у стомлені душі. Аж несподівано прийшов порятунку з далекої закордонської землі, що здавна-давна була прибіжцем всіх, хто шукав волі. Перед бездомними ескитальцями відкрилися привітні брами Америки. І їхали транспортні за транспортами і розсипали українську громаду по широким просторах американської землі.

Кесню виникнув транспорт в ньюйоркське пристань. Самітню, безмовну, безрадну сіллю дівчину в мурі чужого міста-веледні, ніби в кам'яну пустелю.

Та ні! Не безрадну! Зловрови руки і охота до праці в тих мурах, то не оцінені прикмети! А це коли знайдеться добра душа, що заведе Кесню до добрих господарів і намістить її тут на працю. І так

Кесня стала домашньою працівницею. Не легке завдання для дівчини, що не знає мови господарів. Але Кесня знайшла свій спосіб порозумітися з усіма, справлятися з різними домашніми завданнями та ще й опікуватися трійкою дітей. А не минуло й пів року, як Кесня розв'язала задовільно мовне питання: вивчила мову, просто з уст дітей, своїх вихованків. І тим більше полюбила її добрі, інтелігентні господарі і їх діти.

Розв'язала Кесня і друге питання, що муляло її душу: вона нав'язала зв'язок з рідною громадою, що притулилася скромно в одній з великоміських вулиць.

Ця громада була для Кесні усім, що залишилося далеко-далеко на рідній землі, її селом, її церквою, її рідною її свояками і подругами.

Здавалося, що в житті Кесні вже не буде жадних більших змін, що в праці буде вона йти до самітньої старости. Та кажуть наші люди: що від долі не втечеш. Не втекла від неї і Кесня. Знайшовся земляк, кинутий такою ж долею на американську землю, і життя Кесні вийшло в інше русло. Обос зв'язали свої долі. Дорого до видця втекла їм щира прихильність Кесніних господарів, сердечність рідної громади, що раділа Кесніним радощам. Далека, рідна мати! Якби ти бачила свою доньку так щиро говорювану, ти напевно заплакала б на радощах. Бо твоя донька не засоромила тебе ні твого роду. Старий твій газдівський рід чесний і добрий, але й тверезий і міцний, як дубина. Зате й шанув його великий, хто зустрінесться з ним і пізнає його. І це тобі, мати, світ віддає пошану, твому роду за чесну працю твоєї доньки...

Фрідріх Гаммерль, 18-річний втікач з Мадярщини, який австрійській поліції, що три його колеги, які втікали разом з ним, зацпили на кордоні під скорострільним обстрілом. В одному з тих, що стріляли, він пізнав свого старшого брата, поручника мадярської прикордонної сторожі, завязаного комуністами. Витякнув Фрідріха, командант поліцейної сторожі, комуніст, зажадав від кордонної австрійської поліції видати сина, але йому відмовили, залишивши, що син попросив політичного азилу.

НАГОРОДА ОСКАРА

Члени Академії фільмового мистецтва і науки, уфоновані в травні 1927 р. в Голлівуді, на одному із перших своїх засідань живо дискутували над тим, як спонукати акторів, авторів і директорів до шляхетної ривалізації і видатнішої праці для добра фільмового мистецтва.

Тоді, коли між дискусантами йшла гаряча суперечка, що є ціннішою нагородою: медалі чи плякат, К. Гіббонс, мистецький керівник Метро-Гольдвін-Масер нашідував на куску паперу проєкт фігури, що її без застережень одностайно прийняли всі члени Академії. (36).

Проект цей вислано до відомого скульптора Джорджа Станлея в Лос Анджелесі, з рук якого вийшла десятицентовна бронзова статуя, грубо золочена, вартості біля однієї сотні доларів.

Та не в доларах вага малі бронзової статуї.

Академія фільмового мистецтва, що об'єднав тепер біля 2.000 письменників, композиторів, директорів, звуківих і світляних спеціалістів, мистецьких керівників, фотографів, декораторів і т. д. кожного року нагороджує нею найкращих акторів і акторки фільмів.

Голосування з тайне, а голоси в заліплених конвертах посилається до відомих товариств публічної опіні, звідки і приходить безпосередньо відповідь просто на залу, де збирається кожного року в березні цілий мистецький Голлівуд.

Звідки взялася назва — Оскар? Ото ж від 1927 - 1931 мала бронзова статуя не мала жадної назви. Коли лані Маргарет Геррік об'явила в Академії місце бібліотечки і перший раз мала нагоду побачити бронзову статую зблизика (вона прикрашувала бібліотечну залу, сказала з усміхом — ця статуя нагадує мені мого вуйка, — Оскара. Недалеко, при столі, сидів якийсь журналіст, і вже другого дня по явилася в голлівудських часописах новинка, що скромна урядничка бібліотеки ви-

це велике, надзвичайне відзначення. Першими акторами, що доступили тієї честі в 1928 р., була молода фінляндка Жанет Гейнор і Еміль Яннінгс, а найкращим фільмом був тоді фільм — „Крила“.

Кожний черговий рік приносить і приноситься фільмові нові звитяжні ймена, нові несподіванки, нові тріумфи, а також, на жаль, і нові гіркі розчарування...

І. Савицька.

Дістати нагороду Оскара —

Студійні дні ФІТКРЕ в Бельгії

В дні 13-15 квітня ц. р. відбулися в Елєварт біля Брюсселі (Бельгія) студійні дні Міжнародної Федерації Християнських Робітників Втікачів і Емігрантів (ФІТКРЕ) під патронатом Міжнародної Конфедерації Християнських Синдикалів (МКХС).

Сесію відкрив А. Ваністендаль, ген. секретар МКХС, підкреслив роллю й значення професійного випливу та виконання робітників втікачів і емігрантів та привітав учасників студійних днів і гостей. З визначних особистостей були присутні на студійних днях: Монсіньор Е. Дежарден, ген. духовник бельгійського Робітничо-Християнського Руху і представник примаса Бельгії Емменіці Ван Роя, Ж. Факшамп — представник Міжнародної Організації Праці, Діоке — делегат Високого Комісарія Об'єднаних Націй для дипломатичних дорадник Міжурядового Комітету для Європейської Міграції (СІМЕ) та бушівший шеф кабінету міністра Закордонних Справ Франції, Е. Де ля Валле-Пуссен.

На сесії були виголошені численні доповіді.

Участь у студійних днях ФІТКРЕ взяли 28 делегатів від таких національних професійних організацій — членів ФІТКРЕ: білоруси, мадяри, поляки, словінці, хорвати і українці.

Українська делегація, що презентувала Конфедерацію Українських Вільних Професійних Організацій (КУВПО), була однією з найчисленніших, а в її склад входили, крім Івана Поговнич — голови КУВПО, який був доповідачем, Юліан Заблоский, Микола Фриз, ред. Дмитро Штигало й Іван Войко з Франції, А. Я. Пришляк, О. Коваль, Е. Гановський, Т. Михайлишин і В. Яремкович з Бельгії.

Члени української делегації приймали активну участь в дискусіях над доповідями в працях комісії. Президентом комісії для синдикальних справ був Я. Пришляк, а секретарем і звітодавцем загальної комісії Е. Гановський.

На висок української делегації прийнято окрему точку в кінцевих висновках, а саме в справі небезпек, що їх несе з собою для вільного світу, а зокрема для його робітництва, т. зв. мирна коєгистенція між вільним західним світом і комуністичним сходом.

Після одобрення висновків комісії і коротких заключних сесій сесії згаданих визначних особистостей, сесія закінчено спільною молитвою.

Ця сесія буде новим поштовхом до більш активної українського робітництва в ряді таких національних професійних організацій — членів ФІТКРЕ: білоруси, мадяри, поляки, словінці, хорвати і українці.

Українська делегація, що ре-

Тільки на ВЕЛИКОДНІ СВЯТА!

СВЯТОЧНІ ЦІНИ ФІРМИ:

П. СТАСЮК

124 Перша Евня (Між 7-8 вулицями), Нью Йорк, Н. Й.

Імпортовані з Чехо-Словаччини

ШИНКИ

(ЦІЛА КЕНА)

79 ¢

КРАЯНА
КОВБАСА
КРАЩОГО СОРТА

98 ¢

КОВБАСА
МЕЛЕНА

59 ¢

Імпортовані з Польщі, Кракус або Аталанта

ШИНКИ

(ЦІЛА КЕНА)

89 ¢

КИШКИ

КАШАНИ або РИЖОВІ

33 ¢

СВІЖА
КОВБАСА
(СИРОВА)

79 ¢

ШИНКИ

свіжі, з наших вепрів

49 ¢

Спробуйте нашого виробу ковбасу „Краківську“, якої спеціальності дістати нігде не можете, тільки у нас!

Великодній тиждень, а властиво четвер, п'ятниця і субота, sklep для вигоди клієнтів буде відкритий до год. 9 вечора.

P. Stasiuk, 124 First Ave., New York, N. Y.

УВАГА! ПОВІДОМЛЕННЯ УВАГА!

ДО ШАНОВНИХ УРЯДНИКІВ І КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕГАТІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ МІСТА НЬО ЙОРКУ
Відділи: 3, 5, 6, 8, 14, 25, 27, 37, 42, 46, 64, 65, 66, 69, 70, 76, 97, 104, 117, 130, 133, 142, 152, 155, 157, 158, 160, 168, 170, 171, 182, 184, 194, 196, 200, 203, 204, 209, 210, 211, 213, 219, 234, 270, 272, 275, 281, 286, 287, 293, 294, 298, 306, 310, 315, 322, 325, 342, 359, 361, 371, 380, 393, 413, 435, 455, 457, 459, 485, 489, 490.

Просимо прибути на наради в справі

ВЕСНЯНОГО ФЕСТИНУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

який планується влаштувати на „СОЮЗІВЦІ“ з нагоди відкриття сезону, ДНІА 17-го ЧЕРВНЯ 1956 Р.

Наради в цій справі відбудуться

В П'ЯТНИЦЮ, 11-го ТРАВНЯ 1956 Р.

О ГОД 7:30 ВЕЧОРА в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ

142 — Друга Евня, Нью Йорк.

Присутність Представників з кожного Відділу конечна.

М. Пізнак, заст. гол. предсідника

П. Кучма, гол. контролер

Марія Демидчук, гол. радна

ВСЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛАДЕЛФІ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Д-р Ростислав Сочинський

БОРІТЬСЯ З ІНФЕКЦІЯМИ

Нові винаходи й широкі застосування антибіотиків (протибактерійних субстанцій, виготовлених живими організмами, зокрема грибами) та іншої модерної лікувальної зброї заколисає нас у певну байдужість щодо різних, іноді дуже поганих, інфекцій. Ми маємо сьогодні забагато довіри до цих нових засобів порятунку збудників недуг, забуваючи або ж нехтуючи простими, однак, все ще незаступними методами запобігання інфекціям, хоч би через добру особисту гігієну чи швидку першу поміч.

Антибіотики, хоч вони й внесли революційні зміни в медицину, не мають вселюквалітної сили. Вони ще й досі не мають впливу на багато родів бактерій, а ще більше вірусів. Заразки коклюшу, чи малітської гарячки (бруцельозу) майже не вразливі на наші лікувальні засоби. Це саме з хемо-терапевтичними субстанціями, які не всилі не втраляють деяких токсин чи інших трійливих тіл, виготовлених в організмі заразних. Тому татунас (прямець) чи ботулізм (бактерійно-харчове отруєння) залишаються смертельними недугами.

З другого боку, відпорність багатьох заразків до антибіотиків зростає з року на рік і сприяє лікарям чимало клопоту. Одні клінічні дослідження показують, що для знищення певної групи бактерій (у цьому випадку мікрококів) потрібна була в середньому більша кількість антибіотиків, ніж кілька років тому, коли цей антибіотик вперше відкривали. Подібні спостереження зробили й інші наукові осередки і майже кожний лікар зустрічає це у своїй щоденній практиці.

На протязі останніх десяти років знайдено дуже багато корисних антибіотиків, якими „латали діри“ у тих випадках, коли давні ліки були безсилі. Деякі бактеріологи думають, що може було б краще не мати у минулому так багато нових винаходів. Тоді, мабуть, менше було б заразків, непоборних модерному терапевтичному зброю...

З цього — наука, що незвичайно важливим є тепер в першу чергу запобігати інфекціям і починаючи лікування вже з самого початку недуги.

Переводячи цю засаду у практичне життя, треба дотримуватися кількох простих правил:

1. У випадку поранень та опіків (печень), може навіть і малюк на перший погляд, треба дати належну швидку першу поміч, ще поки власне лікування почнеться звернутися до лікаря.
2. Коли настає інфекція рани, що проявляється червоною, опухлою і болем — треба. Стерильною перем'язкою, промоченою дезінфекційним засобом, звичайно виспачас.
3. Треба мати належний респект перед інфекціями горішніх відділків доріг. Навіть звичайна простуда може скінчитися тяжкими ускладненнями, коли хворий не обмежить своїх щоденних занять і руху. Запалення легенів, викликане певними, відпорними на нові ліки, заразками, така ж смертоносна недуга сьогодні, як і колись.
4. Треба виконувати усі лікарські вказівки, а не пробувати самолікуватися, чи жвавити ліків, пропонованих приятелями і сусідами, які й залишилися від пережитих хвороб. Поперше, багато цілком різних недуг мають подібні симптоми; подруге, невідомі дози, зокрема малі кількості антибіотиків, не поборюють бактерій, а роблять їх більш відпорними на сильніші дози.
5. По лікарській пораді найкраще звертатися завчасу, а не чекаючи, коли проявляться повні симптоми. Однак ніколи не настоювати, щоб лікар жвавив антибіотики, наприклад, просити про випоркнення пеніциліну при звичайному нежиті. Беззастователі застосування антибіотиків збільшують кількість заразків, відпорних на всяке лікування.
6. Коли настає інфекція рани, що проявляється червоною, опухлою і болем — треба. Стерильною перем'язкою, промоченою дезінфекційним засобом, звичайно виспачас.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Вашингтон, Д. К.

Виступ Української Студентської Громади з Бальтмор.

Після виступу танцюристів Української Студентської Громади з Бальтмор на Мериландському університеті (Тараса Харківського, Юрія Котика, Івана Коржа, Івана Зарубайка, Оксани Гітської, Тереси Солоний, Богдана Вориса і Парана Парка) запрошено до виступу на Католіцькому Університеті у Вашингтоні.

Як щорічно, так і в цьому році, університет влаштував „Міжнародний Фестиваль 1956“, в програмі якого входили народні танці, спів і гра на народних інструментах. В програмі фестивалю відмічено спеціальним призначенням тридцять абзаців, консулства і різних національних комітетів, які сприяли до влаштування цієї імпреси, що тривала два вечори 20 і 21 квітня ц. р. Призначили також самі представники УСРГ. Т. Парков, який допомагав в організації Фестивалю.

Фестиваль почався кожною прокатною прищепою. На параді королівського дорадника, до розселення прищепою влаштували місцеві виступи національних груп цього світу: Еспанії, Індії, Італії, Мексики, Голландії, Філіппін, Перу, Ліберії, Гватемали, Ірландії, ЗДА, України, Португалії, Німеччини, Кюмбії, Японії, Росії, Ель Сальвадору і Мадридської.

Ідея фестивалю є надзвичайно гарна. Сидіти величчю, глибоко і народно душі відчувати глядач у різних виступах. Чи знайти знаменитий філіппінський танець „Бамбо“, чи перуанський „Дя Марієра“, чи прекрасну виконувати еспанські танці й італійські пісні. Кожна національна група старалася дати щось найкраще, що відображувало б душу даного народу.

Щось, що було б найкраще. Національні групи давали те, що близьке їм, що рідне, а не те, що було б найсприятливіше для глядача.

Друга частина Фестивалю почалася українським виступом. Конференція заповіла: „Прищеса розвеселитися, але вона заохотила бачити й інші народи. І ось прийшли українські танцюристи, які виконали танець „Запорожців“.

На обличчях глядачів, вишуканих в своїй свободі, бачили в Трускавці і дідів с. п. о. Антона Чепельського, якого бачили Іван Франко та Михайло Павлик, що часто з ним спорили на соціальні і політичні теми та одночасно високо шанували цього патріарха роду Чепельських. З цього самого роду походив брат Павлик, о. Лев Чепельський, колишній парох Елизабет, Ню Джерсі. Виконання в християнському національному дусі, д-р Володимир Чепельський похитав гімназію у Львові, як один з найвідоміших учнів. Методичні студії похитав як студент у Відні, де вчився непересічним знанням здобувати нам добре ім'я у чужині. Був одним з найвідоміших членів українського академічного Товариства „Січ“. Був вимовлюючим своїми товаришами. Де з'явився, там розпалювалися стурбовані люди. Довкола нього збиралося молоде товариство, проводили час серед книжкової роботи, дискусій, або дружньої розмови. Називали його товариством студентської громади. Як студентист, мав розумні поради більше грошових засобів, ніж інші з його товаришів, і ніколи не жалівся в своїх „полюшках“. Завдяки допомозі свого товариша о. Івана Чепельського, в часі університетських студій, кілька років поїхав до Європи, які доповнили його всебічну освіту.

Освітлюючи докторат, осідас початково в Перегінському, після чого поїхав до Львова, де в 1909 по 1914 і як лікар-добродій займався лікарською і педіатричною українською сільською і робітничою громадою.

В роках 1922—1929 був лікарем добродійним Каси Хворих, а в час німецької окупації був окружним лікарем. Він чудово знав і говорив по-польськи і по-українськи. Він чудово знав і говорив по-польськи і по-українськи. Він чудово знав і говорив по-польськи і по-українськи.

Пам'яті д-ра Володимира Чепельського

Дня 17 березня ц. р. в Клівленді, Огайо, упокійся колишній докторський лікар в Дрогобичі д-р Володимир Чепельський, проживши 74 роки.

Уроженець Дрогобиччини, вишуканий в своїй свободі, бачили в Трускавці і дідів с. п. о. Антона Чепельського, якого бачили Іван Франко та Михайло Павлик, що часто з ним спорили на соціальні і політичні теми та одночасно високо шанували цього патріарха роду Чепельських. З цього самого роду походив брат Павлик, о. Лев Чепельський, колишній парох Елизабет, Ню Джерсі. Виконання в християнському національному дусі, д-р Володимир Чепельський похитав гімназію у Львові, як один з найвідоміших учнів. Методичні студії похитав як студент у Відні, де вчився непересічним знанням здобувати нам добре ім'я у чужині. Був одним з найвідоміших членів українського академічного Товариства „Січ“. Був вимовлюючим своїми товаришами. Де з'явився, там розпалювалися стурбовані люди. Довкола нього збиралося молоде товариство, проводили час серед книжкової роботи, дискусій, або дружньої розмови. Називали його товариством студентської громади. Як студентист, мав розумні поради більше грошових засобів, ніж інші з його товаришів, і ніколи не жалівся в своїх „полюшках“. Завдяки допомозі свого товариша о. Івана Чепельського, в часі університетських студій, кілька років поїхав до Європи, які доповнили його всебічну освіту.

Освітлюючи докторат, осідас початково в Перегінському, після чого поїхав до Львова, де в 1909 по 1914 і як лікар-добродій займався лікарською і педіатричною українською сільською і робітничою громадою.

В роках 1922—1929 був лікарем добродійним Каси Хворих, а в час німецької окупації був окружним лікарем. Він чудово знав і говорив по-польськи і по-українськи. Він чудово знав і говорив по-польськи і по-українськи. Він чудово знав і говорив по-польськи і по-українськи.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою і радіом)

„ШУКАЮТЬ ВІСНИХ...“

Під таким заголовком міститься „Радянська Україна“ алігуюча статтю про стан підготовки колгоспів до весняної сівби на Ворошиловградщині. Ось, наприклад: „В Лозово-Олександрівському районі провели МТС в колгоспах пробні виїзди на поле. Гули трактори, іржали коні, метушилися люди. Все начебто було гаразд. Бракувало, як виявилось, одної „дрібнички“ — насіння. А без нього, як відомо, не посієш... Найбільші колгоспи району, які мають засіяти сотні гектарів кукурудзи, не придбали ще на всю площу насіння, не підготували навіть того, що с. Директор МТС т. Мальцев докоряє голові колгоспу т. Кабанцев: „Чому раніше не завважили?“

— „Що ж тут завважити?“ — відповіла той. — За нас держава піклується, допоможе...“

Становище в області ускладнюється тим, що на великих площах померзла взимку озимина треба переїздити, розширювати посівні площі під кукурудзою, очистити значні площі від базиліа. Отже, обсяг весняних робіт зростає майже в двох разів порівняно з минулими роками. Тим часом тракторні бригади ще й досі не знають, де і чи вони робитимуть з перших днів виходу в поле“.

15-го березня відбулись в Києві збори працівників культури і мистецтва, також призначили підсумкам 20-го з'їзду. Збори відмітали хвилю в роботі кінських театрів — їх замалий зв'язок з глядачем і недостатнє вивчення працівниками мистецтва совєтської дійсності. В дебатах критикували Міністерство культури УРСР, зокрема міністра Литвиненка, за „поверхове керівництво театрами“. На зборах виступали: артисти В. Новіков, О. Соломарецький, Ю. Тимошенко, О. Омельчук, директор кінотеатру Д. Копацький і режисер театру ім. Леєв України — І. Молоства та ін.

Читайте українські книжки в газеті, бо часто читанні веде до просвіти, а просвіта — це сила!

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ЗДА У ЗМАГАННІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Кох господарств доставляють до змеханізованих молочно-ренту 92,6% всього молока, а члени кооперативів для годівлі худоби, домашньої птиці і безрід доставляють 76% для переробки м'яса. Інші види кооперативів, як кредитові, споживчі, кооперативи для продажу і закупу, зорганізовані у самостійні центри, але всі між собою співпрацюють.

Данія: з усіх скандинавських країн має найбільш урожайну землю: 90% землі надається під управу сільсько-господарських продуктів. З того 77% використовується для сільського господарства. Родинний фарм с 206,000, з того 44,5% припадає на фарми, що мають від 15 до 50 гектарів, а 52,9% на фарми, що мають від 3 до 14 гектарів. Самостійна фарма не може мати менше як 3 гектари землі. Продати або злікувати фарму можна тільки за дозволом міністерства.

Дня 18-го квітня п. Анна Малик, літ 75, приїхала безпосередньо з Польщі на польську землю до свого сина п. Дмитра Малика, замешаного в Понкерсі. Анна Малик, одна з жертв знищення Польщі та Польського Лемківщини, була переселена на Долішній Шлезьк і опинилася в старенькій бідній хатині. За старих часів, за часів Польщі, в 1951 р. її вдалося приїхати на вільну американську землю.

Загальні Збори „Самомоці“.

25 березня відбулись Загальні Збори Об'єднання Українців в Америці „Самомоці“ — Відділ в Шикаго. Управа в цьому році розвивала свою працю головно в діяльності суспільної опіки і педіатрії, яку очолює відомий суспільний діяч п. Катерина Гульчій.

У звітному році п. Гульчій уклала кількасот порад і багато інтерв'ю в еміграційному уряді, виповнила 134 аплікації на горожанських папери, вистарилася 49 старечих рент. Примічено кілька випадків осіб безплатно в шпиталі, в кільком, завдяки п. Гульчій, відписано заборгованість за шпиталі. Віднайдено хворих по шпиталі і приватних доках, виповнено сотні податкових звітних. В переселенні акції виповнено за один рік 370 аплікацій. Завдяки Суспільній Опіці спроваджено одну дитину — сироту з Європи, яка не мала надії на виїзд, і приміщено її в добріх людей. Крім цього зібрано на залишення поверну \$700, які в цілому переслали через нашу Центральну Установу „Самомоці“ в Ню Йорк у „ЗУАДК“ Філадельфії до відпочинку місць в Європі. Видано кілька стипендій для дітей дітями на Вакаційну Оселю, що її провадить т. о. „Самомоці“ в Ривінг Лейку.

Це тільки частина проробленої праці „Суспільної Опіки“. На працю „Суспільної Опіки“ п. Гульчій витратила протягом року 2,848 годин, не враховуючи в це праці цілої Управи. За цю

Велика Нагода!

Велика і довгий безкорисний праці належить п. Гульчій, всього членства і тих, що користали з її послуг, щорічно підписали, що Загальні Збори зробили.

„Управа спільно з хором „Сурма“ уклала вечір колядок з Професором з гарним матеріальним успіхом і весь дохід вилано на залишення в Європі.“

Крім „Суспільної Опіки“ були діяльність ще Радіоміст, який діяв кожного тижня на кільках етеру свою аудію, і Учителська Громада, що вносила працює причиналася до неможливості успіхів т. о. Учителська Громада приступала до видавання постійного часопису для Шикаго й околиць. Жаль тільки, що громадський масо інтересується цією так важкою організацією, яка б великого розголосу і шуму робити поважну роботу і покласти, що цієї допомогти потребують.

Нову Управу очолює п. інж. Антін Артимович, як голова і президент Кредитової Каси „Самомоці“. До Управи ввійшли п. Микит Роман, Філіппович Нестор, проф. Стеція Мирон проф. Микола Заричний, мгр. Марія Головатка, мгр. Турянич Микрослав, Назаревич Юлія, Плешкевич Омелья і проф. Ваків Павло.

Н. Ф.

Писання писанок.

Не багато реклами і розголосу уживають наші жіночі товариства для інформувати про свою діяльність. Тому, хто не стоїть ближче того чи іншого товариства, не всі оцінити скільки праці і жертвенності вимагає в тижнів умовних провадження діяльності жіночого товариства.

Завдяки, що більшість жінок — крім хатніх і родинних обов'язків — працює ще й зарплатою, треба великої сили волі та самовідречення, щоб вільний час, замість для відпочинку чи розваги, віддати для свого товариства.

Позитно дрібно, незаметна праця в жіночих товариствах має по суті багато більше значення і варто для неї більше місця присвячувати в щоденній пресі. Може колись за прикладом американських щоденників знайдеться і в нашій пресі постійне місце „для і про жінок“.

Власність свит нагадує нам про нашу дорослу святочну традицію, а перебування поза рідним краєм тільки й додає ваги їх плеканню. Одним з найгарніших свідомих значень є безперечно писання писанок, що їх похаживає в давню нашу давнину. Це чудове народне мистецтво треба передати нашій молоді, яка з ним не мала нагоди зустрітись.

З тією думкою шикавський 22 Відділ Союзу Українок Америки алаштував в дні 18 квітня вечір показу писання писанок та прибирання традиційного великоднього стола. Рухливі сценки під проводом голови п. Сидорки приготували справді вишукані великодні стили прикрашені естетично керамікою і веселими нарисами. Присутні, що зібралися в числі понад 60 осіб, переважно молоді, з зацікавленням вислухали вступного реферату про українське писання п. Самбірського, відомого в Шикаго радного спікерки. Спіралися на матеріалі циклопедії в „Юкрейніан Арте“ й ілюструючи доповіді рисунками, що творять основу оригамічних писанок, доповідачка живо представила перед присутніми розвів української писанки та її символіку, що тісно зв'язана з народними віруваннями і звичаями.

На закінчення офіційної частини вечора маленька дитина п. Чучула, з нової імміграції, стала писати писанки, даючи точні пояснення про техніку рисунку і засіб крашення яєць.

Завдяки зацікавленню гостей імпреза протягнулася пізно ввечір, а на закінчення гостині нею ж члени часи і солодощі. Треба відзначити, що ті всі молоді дівчата із СУМА та ПЛАСТУ і ті малі діти, що пригладілися показів, спробували власні сили у тому гарному мистецтві і що тяглість традиції з давнього рідного краю буде збережена завдяки неуступній праці українського жіноцтва.

Д. Р.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАТИВИ В НЬО ЙОРКУ

повідомляє своїх членів, що починаючи з дня 1-го травня 1956 починає виплачувати товарні збори. — Зарозом з нагоди наближаючого Великодня,

Бажає всім своїм Членам та Покупцям

ВЕСЕЛИХ ТА ЩАСЛИВИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Інж. Андрій КІШКА (Мадрид, Еспанія)

вкритишувачи своє тимчасове перебування в З'єднаних Державах Америки виконують доповідь на тему: „УКРАЇНСЬКА СПРАВА І НАША РОБОТА СЕРЕД ЧУЖИНЦІВ“ у таких місцевостях:

Бюфало, Н. П. — 11 травня | Бальтмор, Мд. — 16 травня
Дітройт, Мш. — 12 травня | Честер, Па. — 18 травня
Шикаго, Ілл. — 13 травня | Філадельфія, Па. — 19 травня
Нью ЙОРК, Н. П. — 20 травня.

Точна пора й місце будуть оголошені додатково.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА“ В НЬО ЙОРКУ складає щирю подяку

Вн. Панам КЕФОРОВІ та РОГОВСЬКОМУ Власникам

„OLYMPIA LIQUOR“ Inc.

82 East 4th Street, New York, N. Y.

за святочні побажання і щедрий дар на потреби хору та бажає їм

ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ!

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

11½ Вест 26 вул., Нью Йорк

ПЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ відбудеться

в п'ятницю, 4-го травня 1956 року о 6-й год. 30 хв. веч. в приміщенні УВАН у США.

Професор Володимир Прокопович Тимошенко зробить доповідь:

„Завваги до совєтського видання“ — Нариси про розвиток українського народного господарства“.

Вхід вільний.

Управа УВАН у США

„НОВИЙ ОБРІЙ“

З нагоди п'ятилітнього життя і праці українців у Австралії, появився друком Ілюстрацій

АЛЬМАНАХ „НОВИЙ ОБРІЙ“ (література, мистецтво, культурне життя).

В альманасі „НОВИЙ ОБРІЙ“ використані картини творів В. Русальського, Дм. Чуба, І. Стоцького, С. Гарана, Г. Чорнобицької, Р. Василенка, Р. Драгана та багатьох інших. З перекладної літератури — твори Н. МекДоналда, Р. Кроуфорда, Г. Кеїдала.

Також чимало відведено місця для сільветок українських артистів та мистців у Австралії. Спогади. Дружні шаржі. Нотатки про українське життя тощо.

Ціна \$1.00.

Замовляти:

„SVOBODA“ 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ШПИГУНИ „НА ДОЗВІЛІ“

Засуджені шпигуни Геррі Голд (ліворуч) та Дейвід Грінґліс розмовляють, користаючи з перерви під час їхніх переслухувань в сенатській підкомісії внутрішньої безпеки. — Грінґліс назвав у своїх знаменних розповідях „незведомими“, які з власної волі були засуджені на смерть.

КУПИТЕ НОВУ ПОВІСТЬ В. ЧАПЛЕНКА

„Півтора Людського“

Тема повісті взята з часів революції 1917-20 років на Україні. Автор подає тодішній події з великим драматизмом і через те таїр читається з неабиякою цікавістю

Ціна \$1.50.

Замовляти з надією проху слати на адресу:

„SVOBODA“ P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

НОВИНКА ДІТОЧКАМ! Вже вишли друком дві книжечки: ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ ЛЮБІ ДІТИ Біблія Історія Нового Завіту в образках для кольорування. Ціна одної книжечки 50 цтг.

Замовляти: „SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Велика Нагода! УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ можете одержати в „СВОБОДІ“.

УІ. УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ 10"

Видані 1950-1956 р. — Ціна дол. 1.25.

501. Понів вітре. — народна пісня — співає М. Мінський, скрипка В. Цісик

Рута м'ята народна пісня — співає М. Мінський, скрипка В. Цісик

502. Зірнула хуртовина — народна пісня — вик. Бандуристи Р. Левичийки — В. Юркевич

Іди мене — повстанська пісня — вик. Бандуристи Р. Левичийки — В. Юркевич

503. Свита місяченьку — народна пісня — Бандуристи: Р. Левичийки — В. Юркевич

Ой, у полі вишня — народна пісня — Бандуристи: Р. Левичийки — В. Юркевич

504. Розпанахався стрілець — повстанська пісня — Бандуристи С. Ганушевського

Залишай карі очі — повстанський марш — Бандуристи С. Ганушевського

505. Ляля — вальс — співає М. Мінський

Святий Сад — татко — вик. М. Мінський

506. Маршуйте, наші повстанці — повстанська — Бандуристи С. Ганушевського

Я син лівий... — повстанська, — Бандуристи С. Ганушевського

507. Ой, горе тієї чайні — народна пісня — Бандуристи С. Ганушевського

Доброночіть йдуть шляхом — пісня УІА, — Бандуристи С. Ганушевського

508. Гуцулю Ксеню, — танго (перша редакція), муз. Я. Барич

Правильно Ангеле з Тобою — нар. пісня, — вик. Р. Левичийки з бандурою

509. Прощай, наші — нар. пісня, — вик. Р. Левичийки, акомп. бандурою

Горе мені на чужині — народна пісня, — Р. Левичийки, акомп. бандурою

510. Танго ДІ-ПІ — акомп. Веселосольського

В'язанка вальсів (Човник хитастий і ін.) — акомп. Веселосольського

511. Прощай... — танго, Веселосольський з Канади

Прийди, прилинь... — вальс, — Веселосольський

512. Ой, зга про — стрілецька пісня, — М. Леонтовича

Як Стрілець йшла з України — стріл. пісня, слова й музика Р. Купчинського, вик. Мішаний квартет у еупроводі бандур

513. Хлопці підемо! — Пісня 1-ої Української Дивізії, ар. Р. Левичийки

Повинні платівки вислаються поштою за попередній надісланим грошей. В ЗДА вислаємо рівно ж за післяплату.

При замовленні 6 платівок і більше — порто оплачує „СВОБОДА“. Менших замовлень не виконуємо. ПЛАТІВКИ ВИСЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇН.

ЖАДАЄТЕ ПОВНОГО КАТАЛОГА — БЕЗПЛАТНО! Посилка з платівками одержите через фірму „АРКА“.

Замовлення надіслати:

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J. USA

